

NOTAT

Til: Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Fra: *affald danmark*

Lovforslag om affaldssektorens organisering

Lovforslaget om affaldssektorens organisering har – som bekendt – været undervejs længe og er baseret på fælles anbefalinger fra affaldssektorens parter. Derfor er forslaget – som vi også udtrykte i vores høringsvar - overordnet positivt.

Lovforslaget er også forbedret på en række punkter efter den offentlige høring, men nogle konkrete emner kræver lidt kommentarer til den politiske behandling.

Kommunale anlæg i konkurrence

Siden forslaget var i høring, er der nu indføjet en bestemmelse om, at eksisterende kommunale genanvendelsesanlæg må deltage i konkurrencen om det genanvendelige erhvervsaffald.

Med konkurrenceudsættelsen er det genanvendelige erhvervsaffald ikke længere en kommunal opgave, og det generelle forvaltningsmæssige udgangspunkt er dermed, at kommuner ikke må varetage aktiviteter inden for dette område.

Med lovforslaget fraviges dette princip, således at allerede etablerede kommunale anlæg kan deltage i konkurrencen med private virksomheder – dog inden for rammerne af en økonomisk regulering, der skal fastsættes af ministeren.

Hvis de kommunale anlæg tillades at deltage i konkurrencen om det genanvendelige erhvervsaffald, bør det enten kun ske for anlæg der alene modtager konkurrenceudsat affald, eller - hvis man tillader videreførelse af anlæg, som både modtager konkurrenceudsat og ikke-konkurrenceudsat affald, at der stilles store krav til den økonomiske regulering af sådanne eksisterende kommunale anlægs økonomi og prisfastsættelse for at kunne sikre de nødvendige lige konkurrencevilkår mellem kommunale og private anlæg på markedet.

Samtidig bliver det endnu mere vigtigt at sikre en reel adskillelse mellem den kommunale myndighedsudøvelse og driften af de kommunale anlæg, idet både EU's og de nationale konkurrenceregler ikke tillader sammenblanding af myndighedsudøvelse med deltagelse i aktiviteter på markedsvilkår. Det skal forebygges ulige konkurrencevilkår og inhabilitet samt sikre samfundsøkonomiske og miljømæssigt effektive ordninger.

affald danmark anbefaler, at der med den politiske behandling sendes et klart signal om, at miljøministeren ved udnyttelse af hjemlen i § 46 b, stk. 2 skal sikre en stram økonomisk styring, der modvirker ulige konkurrencevilkår mellem kommunale og privat anlæg og samtidig en effektiv adskillelse af kommunale myndigheds- og driftsopgaver.

affald danmark bidrager gerne til udformningen af denne økonomiske regulering, som miljøministeren herefter skal fastlægge.

Benchmarking for medforbrænding og specialdepoter

I bemærkningerne til loven (side 24) foreslås, at den obligatoriske benchmarking for forbrændings- og deponeringsanlæg også skal omfatte kraftværker og cementfabrikker, der medforbrænder affald. Det stemmer ikke helt overens med, at der senere i samme afsnit fremhæves, at udgangspunktet er de anlæg, der er omfattet af de nye regnskabskrav. I bemærkningerne til § 50 c er specifikt nævnt, at regnskabskravene ikke omfatter anlæg, der medforbrænder affald.

Benchmarking er et værktøj, der skal synliggøre økonomi og motivere til effektivisering på hvile-i-sig-selv virksomheder. Kraftværker og cementfabrikker (Aalborg Portland) er ikke omfattet af hvile-i-sig-selv, og de anvender affald som ét af flere brændsler. Obligatorisk benchmarking er derfor ikke relevant for private konkurrenceudsatte virksomheder.

For deponeringsanlæg lægges der op til både regnskabskrav og benchmarking på alle anlæg omfattet af deponeringsbekendtgørelsen – i alt ca. 125 anlæg. Deponeringsbekendtgørelsen omfatter både deponeringsanlæg i drift og nedlukkede anlæg, men det er vel ikke hensigten at benchmarke nedlukkede anlæg? En række af de aktive deponeringsanlæg er derudover specialdepoter, der ejes og drives af virksomheder til eget produktionsaffald, som slet ikke modtager affald fra andre. Det gælder f.eks. anlæg til aske fra kraftværker, slamasker fra forbrænding af spildevandsslam og roejordsdepoter.

Der er ikke begrundelse for at stille regnskabsmæssige krav til disse – og der er ingen relevans i at kræve benchmarking, da der ikke er mening i at sammenligne disse anlægs økonomi.

affald danmark anbefaler, at regnskabsmæssig udskillelse og benchmarkingskrav alene rettes mod de virksomheder, der er i drift, og som er underlagt hvile-i-sig-selv princippet.

Affaldsdatamodellen

I relation til affaldsdatamodellen er der fortsat opbakning til et ensartet landsdækkende system. Men der er fra flere interesseorganisationer advaret mod de væsentligt mere detaljerede registreringskrav, som nu fremgår af lovforslaget – i forhold til den model, som den samlede affaldssektor anbefalede i 2004.

Bl.a. lægges op til, at der nu skal registreres efter ca. 700 forskellige affaldskoder (EAK) – mod tidligere ca. 150 (ISAG). Begrundelsen er, at ”EAK-koder er det detaljeringsniveau, der gør data brugbare i tilsynsøjemed”. Det er ikke undersøgt, og vi mener helt klart, at tilsynet ikke kræver data på så detaljeret et niveau. Det er heller ikke anbefalet af KL i relation til de kommunale tilsynsopgaver, og da der samtidig alene stilles krav om én årlig indberetning af data til systemet, vil der alligevel lokalt være behov for supplerende data til det konkrete tilsyn på virksomheder.

Konsekvenserne for de indsamlings- og behandlingsvirksomheder, der skal indberette data til systemet, er heller ikke undersøgt. Der er ingen tvivl, om at det vil medføre væsentlige ekstraomkostninger for virksomheder og anlæg – som ikke er medregnet i de økonomiske konsekvenser, som beskrives i lovforslaget.

Endelig lægges op til væsentlig mere detaljerede registreringskrav for forbrændingsanlæg, trods advarsler fra bl.a. *affald danmark* og KL, og her er konsekvenserne heller ikke undersøgt.

affald danmark anbefaler, at det politisk besluttes, at der skal arbejdes for et mere enkelt affaldsdatasystem – gerne i retning af det oprindeligt anbefalede fra affaldssektoren.

Gennemfør reformen under ét

Som bekendt blev en aftale om effektivisering af forbrændings- og deponeringssektoren udsat til efter revisionen af affaldsrammedirektivet. Det er nu sket, og med det nye affaldsrammedirektiv defineres forbrænding som nyttiggørelse, og erhvervsaffald til forbrænding omfattes dermed af EU's indre marked.

Den kommende politiske aftale om forbrændings- og deponeringssektoren kan meget vel på den baggrund medføre konkurrenceudsættelse af erhvervsaffald til forbrænding.

En samlet gennemførelse vil forenkle hele regelsystemet, der med det nuværende lovforslag er ret kompliceret, fordi det skal tage højde for forskellige regler for det genanvendelige og det forbrændingsegnede erhvervsaffald. Det er nemlig typisk de samme virksomheder, der indsamler og håndterer begge dele.

affald danmark anbefaler derfor, at dette lovforslag trækkes tilbage til fordel for en hurtig afklaring af fase 2, og at der herefter sker en gennemførelse af den samlede affaldsreform på én gang.